

FFS 1997:2

Utkom från trycket 1997-01-28

Försvarmaktens föreskrifter för Försvarmaktens personal; beslutade den 13 januari 1997.

Försvarmakten föreskriver med stöd av 1 kap. 3 § förordningen (1996:927) med bestämmelser för Försvarmaktens personal följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §

Med förband och skolor avses i dessa föreskrifter de förband och skolor m.m. som anges i bilaga 1 till förordningen (1994:642) med instruktion för Försvarmakten.

2 kap. Tjänsteställning

1 §

Tjänsteställning är den inbördes turordningen i tjänsten för den militära personalen.

2 §

Personal med olika tjänstegrader skall räkna tjänsteställning efter tjänstegradernas ordningsföljd enligt följande tabell.

Ordningsföljd	Tjänstegrad
1	General/Amiral
2	Generallöjtnant/Viceamiral
3	Generalmajor/Konteramiral
4	Överste av 1. graden/Kommendör av 1. graden
5	Överste/Kommendör
6	Överstelöjtnant/Kommendörkapten
7	Major/Örlogskapten
8	Kapten
9	Löjtnant
10	Fänrik
11	Fanjunkare
12	Sergeant
13	Överfurir
14	Furir
15	Korpral

3 §

Personal med samma tjänstegrad skall räkna tjänsteställning efter tjänsteålder, varvid den som har högre tjänsteålder skall räkna tjänsteställning före den som har lägre tjänsteålder. Personal med överstelöjtnants eller kommendörkaptens tjänstegrad som har tillagts särskild tjänsteställning skall dock räkna tjänsteställning före övrig personal med överstelöjtnants eller kommendörkaptens tjänstegrad.

Tjänsteålder är den tid under vilken vederbörande har innehaft tjänstegraden. Tid under vilken någon har tillagts högre tjänstegrad skall tillgodoräknas som tjänsteålder bara i den ordinarie tjänstegraden.

4 §

Personal med samma tjänstegrad och lika tjänsteålder skall räkna tjänsteställning efter levnadsåldern, varvid den som är äldre har tjänsteställning före den som är yngre.

3 kap. Befälsrätt m.m.

1 §

En chef har ansvaret för den verksamhet som han eller hon leder. Chefen skall se till att verksamheten bedrivs mot uppställda mål och med största möjliga effektivitet. Chefen skall vara ett stöd för personalen samt se till att personalens förmåga och användbarhet tas till vara. Chefen skall aktivt verka för en god arbetsmiljö och förebygga att personalen utsatts för ohälsa och olycksfall. Chefen skall inom sitt ansvarsområde verka för upprätthållande av ordningen inom Försvarmakten. Chefen skall genast ingripa mot disciplinförseelser.

2 §

En chef, som har ställts under en annan chefs befälsrätt i alla avseenden utom sådana som har undantagits i särskild ordning, är underställd den andra chefen. Han eller hon är också underlydande i förhållande till de chefer som utövar befälsrätt över honom eller henne i de avseenden som undantagits.

3 §

En officer lär placeras i en befattning som medför befälsrätt över personal med högre tjänsteställning.

4 §

Chef för förband eller skola skall ha en ställföreträdare, som utövar befälet när chefen har förhinder. Om det inte framgår av någon lokal bestämmelse vem som skall vara ställföreträdare, skall chefen utse en sådan.

5 §

Om ställföreträdaren har förhinder, skall den som har den främsta tjänsteställningen ta befälet.

6 §

Den som tar befälet skall ange detta på lämpligt sätt.

7 §

Bestämmelserna om en chefs ansvar och skyldigheter gäller för såväl militära som civila chefer.

8 §

Bestämmelserna om en chefs skyldigheter gäller också för chefens ställföreträdare.

Ställföreträdaren lär dock inte fatta beslut av större vikt som kan anstå utan olägenhet.

Befälsrätt avseende viss tjänsteutövning

9 §

Chef för förband eller skola har befälsrätt i fråga om den inre tjänsten inom kasernområdet (motsvarande) även över förband, enheter eller personal som tillfälligt uppehåller sig inom området.

Om förband, enheter eller personal uppehåller sig tillfälligt inom en förläggning eller på en övningsplats utanför kasernområdet (motsvarande) har den till tjänsteställningen främste chefen befälsrätt i fråga om den inre tjänsten.

10 §

Befälsrätt har också

1. vakthavande befäl ifråga om upprätthållande av ordning,
2. militär lärare och övningsledare över militära deltagare i verksamhet som dessa leder,
3. chef för en enhet, som transporteras med motorfordon, över dem som utför transporten i frågor som rör transporten med undantag för trafiksäkerhetsfrågor,
4. chef för fartygsförband eller fartyg i frågor som rör förflyttningar och säkerhet samt ordningen ombord,
5. chef för flygförband och luftfartyg i frågor som gäller rörelse och säkerhet samt ordningen ombord.

Undantaget för trafiksäkerhetsfrågor i första stycket gäller inte i krig.

Tagande av befäl i vissa fall

11 §

Om genomförandet av en viss verksamhet kräver att någon utövar befäl över en annan utan att ha befälsrätt enligt 3 kap. 1 - 4 §§ förordningen (1996:927) med bestämmelser för Försvarsmaktens personal eller enligt 1 - 5 eller 12 och 13 §§ detta kapitel, skall han eller hon ta befälet och utöva detta till dess verksamheten har genomförts eller övertagits av ordinarie befäl.

Tilldelande av befäl i vissa fall

12 §

Förman lär inom sitt befälsområde för ett visst tjänsteuppdrag eller slag av tjänsteuppdrag tilldela underställd eller underlydande personal befälsrätt.

Särskilda bestämmelser

13 §

En chef som har befälsrätt över en enhet i vilken ingår fartyg eller luftfartyg lär inte, utan att han eller hon själv har behörighet att framföra fartyg eller luftfartyg, ge order om gång eller annan manöver, om chefen för enheten av säkerhetsskäl motsätter sig detta. I krig gäller inte denna begränsning om förhållandena kräver att åtgärden ändå vidtas.

14 §

Läkare har befälsrätt i fråga om ordningen vid hälso- och sjukvårdsenheter över den personal som vårdas eller behandlas vid enheterna.

Tandläkare har befälsrätt i fråga om ordningen vid tandläkarmottagningar över den personal som vårdas där.

Sjuksköterska får kräva att patienter samt personal som tjänstgör under hans eller hennes ledning skall följa gällande ordningsföreskrifter.

15 §

Den som för viss tid har beordrats att vid sidan av sina ordinarie arbetsuppgifter utföra annan tjänstgöring, lyder i fråga om den verksamheten under den chef till vars befälsområde tjänstgöringen hör.

4 kap. Soldaterinran och personalens skyldigheter

1 §

Vid de upplysningar som skall lämnas före soldaterinran skall även ges en orientering om erinrans tradition samt om särskilda förbandstraditioner.

Personalens skyldigheter

2 §

Var och en som får kännedom om säkerhetshotande verksamhet eller misstänker sådan verksamhet skall snarast möjligt rapportera förhållandet till sin närmaste chef- arbetsledare eller till säkerhetschefen.

5 kap. Klädsel

Allmänna bestämmelser

1 §

Militär personal skall bära uniform i tjänsten.

2 §

En uniform utgörs av uniformspersedlar med tillhörande tjänstetecken. Tjänstetecken är gradbeteckningar, truppslags- och förbandstecken samt tjänstgöringstecken, utbildningstecken, nationsmärken, mössmärken, uniformsknappar, andra emblem och armbindlar.

3 §

Uniformspersedlar och tjänstetecken för Försvarsmakten fastställs av överbefälhavaren.

4 §

En uniformspersedel med tjänstetecken får inte bäras till civil klädsel.

5 §

Till uniform får bäras civil skyddshjälm samt civila skyddskläder enligt respektive chefs bestämmande.

6 kap. Hälsning och annan hedersbevisning

Hälsning av personal i uniform

1 §

Särskilda bestämmelser finns

- för kungliga personers mottagning och andra hedersbevisningar,
- om hälsning då Sveriges nationalsång eller kungssången spelas eller sjungs,
- om hälsning på flaggor och fanor (motsvarande).

2 §

Bestämmelserna om hälsning skall, när så är lämpligt, även tillämpas i fråga om hälsning på personal i uniform som tillhör en utländsk försvarsmakt samt på utländska flaggor och fanor.

Flaggning

3 §

Särskilda bestämmelser finns om flaggors och fanors (motsvarande) handhavande.

Anläggande av sorg

4 §

Vid dödsfall inom ett förband eller en skola lär chefen för förbandet eller skolan bestämma att den anställda personalen skall bära sorgtecken till uniform till och med dagen för begravningen.

Militärbegravning

5 §

Särskilda bestämmelser finns om militärbegravning.

7 kap. Upprätthållande av ordning

1 §

Endast förman med lägst löjtnants tjänstegrad får tillgripa sådana tvångsmedel mot disciplinansvariga som anges i 41 - 47 §§ lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m.

Denna författning träder i kraft den 14 februari 1997.

Genom författningen upphävs Överbefälhavarens kungörelse (FFS 1983:32) med tjänsteföreskrifter för försvarsmaktens personal.

Owe Wiktorin

Stefan Ryding-Berg